

Skolepenge, hører til dem, der passe deres Skole godt, medens den, der er bange for Skolepengene, som oftest hører til dem, der passe den mindre godt. (Modsigelse) Det ærede Medlem ryfter paa Hovedet, men jeg siger jo ikke, at det passer i alle Tilfælde; men det passer i mange Tilfælde. Jeg kunde godt tænke mig, at det kunde hælde en Lærer, at der rejstes en politisk eller religiøs Bevægelse, der gik ham imod, jeg kan godt tænke mig, at dette kan ske, og jeg ønsker lige saa lidt som det ærede Medlem for Kjøbenhavns Amts 2den Valgtreds (M. Klaußen) eller som andre ærede Medlemmer, at Lærerne skulde være bandede eller bundne i deres politiske og religiøse Anskuelser. De bør have Ytringsfrihed og Handlefrihed paa dette Omraade, og det kunde derfor nok ske, at en Lærer kunde komme til at staa med en fra Flertallet af Sognebeboerne afvigende Mening, saa at derved maatte nok en hel Del Børn vilde blive tagne fra ham, og han vilde komme til at mangle noget af sin Indtægt. Men hvad vilde Følgen heraf blive? Simpelt hen den — hvis han da i øvrigt kan betragtes som en dygtig Lærer — at saa maa han dog vel have Anskuelse til sælles med Befolkningen paa andre Pladser i Landet, thi ellers var han jo en Særling; og hvis det er Tilfældet, at hans Anskuelse falde sammen med Befolkningens paa andre Pladser i Landet, vil denne Lærer søge et andet Embede . . . (Stemmer: Om han faar det!) . . . Om han faar det? Ja, det skal han nok faa. Er han kun kommen i Ry for at være en dygtig Lærer, og han kun er kommen fra sit Embede, fordi hans Anskuelse ikke falde sammen med Beboernes, vil han blive betragtet som en Martyr, og for denne Martyr ville alle de aabne deres Arme, som dele hans politiske Anskuelse, og han vil have de bedst mulige Chancer for at faa et Embede, ikke med en Begyndelsesløn af 700 Kr., men af 900 Kr. Er han kun en dygtig Lærer, kommer han næppe til at lide Afbræk i sine Indtægter, det vil i hvert Fald kun være i et eller to Aar, indtil han faar en anden Ansættelse, og den kan han jo hurtigt faa. Jeg tror ikke, at de ærede Medlemmer, hvoraf jo en Del som sagt særlig synes at være dem, der ere Lærere, skulle være saa bange for de flydende Skolepenge. Hvis Lærerne blot ville passe deres Gerning, skulle de nok faa gode Indtægter, om ikke i det ene Sogn, saa i et Naboogn. Og der er noget, som det dog ikke kan hjælpe at lukke Øjnene for; lige saa vist som jeg skal være den sidste til at indrømme, at Lærerne i Almindelighed ere daarlige til at

passe deres Gerning, lige saa vist er jeg den sidste til at indrømme, at de alle passe den godt; det gøre de ikke. Vi have Lærere, der passe den mindre godt, men vi have ingen som helst Midler til at faa disse Lærere bort. Nu bliver der maatte nok sat en Paragraf ind i Loven, som synes at aabne en Mulighed derfor, og der kan vel ogsaa blive de Tilfælde, hvor en Lærer kan komme til at falde for denne Lovbestemmelse, men de fleste ville dog nok være klare over, at han skal have drevet det til en temmelig stor Yderlighed af Skødesløshed for at blive sat bort fra sit Embede. Da jeg gik i Skole, gik jeg i hvert Fald en Del af Skoletiden hos en Lærer, som holdt Skole med Børnene fra Kl. 7 om Morgenen — det var nu ganske vist om Sommeren, og jeg gik kun om Sommeren hos denne Lærer — og det skulde saa være til Kl. 12½, tror jeg, det var hans Mening; men jeg mindes ikke et eneste Tilfælde, hvor denne Lærer har sat sin Fod i Skolen før efter Kl. 10. Han skulde altsaa have Børnene fra Kl. 7, det stod i Protokollen, og han holdt sine Skoledage, det var der ingen Ting i Vejen for; men trods det, at nogle af Børnene mødte Kl. 7 — det gjaldt dog ikke saa nøje, thi der blev ikke skrevet „for sent“ for os, men nogle vare dog villige nok til at komme Kl. 7 — mindes jeg ingen Sunde, at han er kommen før efter Kl. 10. Om nu en saadan Lærer fik en lille Paamindelse derigennem, at han mistede noget af sin Løn, vilde det vist ikke være af Vejen. Han blev i hvert Fald ikke affædiget fra Embedet den Gang — han er senere død, og lad ham hvile med Fred i sin Grav, men jeg nærer stor Tvivl om, at denne Mand, hvis han havde levet nu og var kommen til at virke under denne Lov, for saa vidt den træder i Kraft, som den nu foreligger ved 3dje Behandling, altsaa med Bestemmelsen om, at en Lærer kan affædiges, naar han viser grov Forsømmelse i sin Skole, vilde være bleven affædiget trods den store Forsømmelse, han viste i at passe sin Skole. Men naar det nu er en Rendsgerning, at der, selv om det ikke er noget stort Antal, dog er et lille Mindretal af den Slags Lærere, der komme ind under denne Rubrik, hvorfor skal der saa ikke være en Spore til netop igennem en Lønningsreduktion at kunne tvinge disse Lærere til at passe deres Skolegerning? Det kan jeg ikke forstaa, og jeg vil haabe, at Flertallet ikke vil give efter paa dette Punkt.

Hvad dernæst Lærerlønningerne angaar, skal jeg sige, at jeg for mit Vedkommende altid, skønt jeg ikke lader mine Børn gaa i Kommuneskolen, har været blandt dem, som